

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, má jubileum

Profesor MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, slaví letos 70 let. Zdá se to skoro nemožné, že člověk s takovým elánem a takovou vitalitou má již sedmdesát, ale ukazuje to taky, že sedmdesátníci jsou dnes muži s velkými ambicemi a plány, muži na vrcholu a kteří toho mají ještě mnoho před sebou. Prof. Vítovec je ukázkou, že dnešní sedmdesátník je stále aktivní lékař a pořád má plno nápadů (Obr. 1).

Jirku jsem poznal na začátku 80. let minulého století, kdy jsem jako medik přišel na II. interní kliniku u sv. Anny na oddělení 65, kde Jirka byl samostatně pracující lékař čerstvě po 2. atestaci z vnitřního lékařství a oddělení vedl doc. MUDr. Miloš Štejf, CSc. Postupně se mezi námi vyvinulo nerozlučné přátelství. Toto přátelství překračuje hranice zaměstnání a prožili jsme spolu nespočítatelné množství krásných okamžiků. Spolu jsme přednášeli na stovkách seminářů či kongresů, ale i strávili chvíle odpočinku při společných dovolených.

Společně jsme toho zažili hodně jak v práci, tak v soukromí. Jeden z nezapomenutelných zážitků je z počátku 90. let, kdy Jirka dělal Mikuláše pro mou dceru Moniku. Mikuláš četl z velké knihy (Braunwaldova kardiologie), že Monika nebyla hodná, a čert (Lenka Vítovcová) hrozivě brblal. Monika tehdy klečela s rukama sepjatýma, jako by se modlila, a slibovala: „Svatý Mikuláši, já už budu hodná, slibuji, jen ať mne čert nesebere.“ Jirka jí slíbil, že čerta zažene, a pak se přiznal, že pohled na vyděšenou Moniku byl jedním z jeho nejhorších zážitků. Dodnes má s Monikou krásný vztah a ona se mu svěřuje, jako by byl pořád svatým Mikulášem. V roce 2020 dělal Mikuláše mojí vnučce a byl po těch 30 letech mnohem hodnější.

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC, se narodil 25. 2. 1951 v Brně. Jeho otec byl inženýr stavař a stavěl přehrady, a tak mladý Jirka ve svém mládí cestoval po stavbách českých přehrad. Jirka nemá vlastní sourozence. Matka zemřela tragicky v jeho 16 letech (1967), jeho výchovu převzali prarodiče a po úmrtí babičky (1969) jeho děda – profesor RNDr. Jiří Klapka, DrSc. (na výchově se významně podílel již od roku 1960), který byl profesor matematiky na VUT a měl velký vliv na Jirku a především na jeho děti. S dědou žil až do roku jeho smrti v roce 1976 a díky jemu vystudoval medicínu a dostal do vínku základy vědeckého myšlení. Gymnázium absolvoval v Brně, lékařskou fakultu taktéž v Brně, kde promoval v roce 1975. Vliv dědečka prof. Jiřího Klapky pro další práci Jiřího Vítovce je zcela zásadní.

Prof. Vítovec je ženatý, jeho manželka Lenka byla staniční sestra na dialýze na II. interní klinice. Má 2 děti, Leničku (1981) a Jirku (1978), z prvního manželství (manželka Eva zemřela tragicky v roce 1986), a 3 vnoučata Vojtíka, Klárku a Františka. V roce 1989 se oženil se svou současnou manželkou Lenkou, která mu pomáhala s výchovou dětí již od roku 1986, po tragické smrti první ženy.

V letech 1981–1989 byl členem Československé strany socialistické, jak sám již tehdy říkal, jen proto, aby mu komunisti dali pokoj. V této straně působil i jeho další vzor, jeho strýc prof. MUDr. Milan Adam, DrSc., jeden z prvních porevolučních ministrů.

Obr. 1. Prof. Vítovec

Ještě za studií jej k interní medicíně přivedl tehdy asistent, později profesor Semrád, který mu dal základy klinického myšlení. Po promoci nastoupil na I. interní kliniku FN u sv. Anny, kterou tehdy vedl doc. Jan Žák, CSc. Jiří byl na jednotce intenzivní péče zaškolován bývalým prezidentem ČKS doc. MUDr. Václavem Chaloupkou, CSc. V roce 1981 dostal nabídku od profesora Klabusaye dělat klinickou farmakologií, a tak přešel na II. interní kliniku, kde se seznámil se svým učitelem, vzorem a přítelem prof. MUDr. Milošem Štejfou, DrSc. (zemřel 2015) (Obr. 2). Kandidátskou práci obhájil v roce 1988. Docentem vnitřního lékařství se stal v roce 1995 a profesorem vnitřního lékařství byl jmenován v roce 2001. Má tři druhé atestace – z vnitřního lékařství (1982), z klinické farmakologie (1991) a kardiologie (1997). V letech 1997–2003, kdy v čele Lékařské fakulty – Masarykovy univerzity v Brně stál jeho další přítel a vzor prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., vykonával funkci proděkana. S profesorem Vorlíčkem byl Jiří v letech 1981–1989 na inspekčním pokoji na II. interní klinice. Na II. interní klinice pracoval na jednotce intenzivní péče na oddělení 65 a zde dal základy interní medicíny a kardiologie i mně – prof. MUDr. Jindřichu Špinarovi, CSc., FESC.

Prof. Vítovec byl školitelem 12 studentů v doktorském studiu (Ph.D.). Z úspěšných obhajob jmenujme alespoň 3 primáře – MUDr. Ladislava Grocha, Ph.D., MUDr. Ludka Pluháčka, Ph.D., a MUDr. Ladislava Kabelku, Ph.D., a nelze nezpomenout, že byl i školitelem mé manželky a jeho budoucí zástupkyně a nyní přednostky prof. MUDr. Lenky Špinarové, Ph.D.

Prof. Vítovec je od roku 2011 čestný člen České kardiologické společnosti, v roce 2016 získal cenu Jihomoravského kraje, v roce 2017 cenu města Brna v oblasti lékařské vědy a farmacie, v roce 2018 zlatou medaili Veterinární a farmaceutické univerzity a v roce 2019 pamětní medaili LF MU.

Obr. 3. Prof. Vítovec, prof. Špinar a jejich Lenky

Byl členem výboru České kardiologické společnosti v letech 1999–2002 a 2002–2005, předseda organizačního výboru sjezdů ČKS 2006–2008. V letech 2008–2011 byl člen výboru Lékové komise, 2011–2015 pokladník Lékové komise, 2015–2019 předseda organizačního výboru sjezdů ČKS a člen Lékové komise a od roku 2019 je předseda Lékové komise ČKS.

V roce 2002 se stal přednostou Interní kardiologické kliniky FN u sv. Anny v Brně. Tuto kliniku vedl až do roku 2012, kdy se rozhodl ukončit své působení jako přednost a stal se zástupcem pro školství a funkci přednosty po něm převzala moje manželka a v této sestavě vedou kliniku doposud.

Procestovali jsme spolu snad celý svět a mnohé dovolené jsme trávili společně i s našimi Lenkami (Obr. 3). Na domácí – odpočinkovou dovolenou jezdí na chalupu na Bredůvku. Má ale rád i dlouhé exotické cestování, takže spolu jsme byli v Hong Kongu, Pekingu, Tokiu i Soulu, slezli jsme horu Uluru v Austrálii, byli na Bali, Srí Lance či v New Yorku, s Jiřím Vorlíčkem byl pod Mount Everestem. Jiří umí být galantní a ne-jedné dámě při přivítání políbí ruku. Nezapomenutelný je i jeho slogan: „Úspěch léku na trhu závisí od krásy reprezentantky, která jej propaguje.“

Jirka je aktivní sportovec, v mládí dělal judo (byl 2x akademickým mistrem Moravy a 2x bronzový na celostátní Univerziádě v polotežké

Obr. 2. Prof. Vítovec s profesorem Štejfou

váze). Dobře lyžuje a každoročně se účastní kardioběhu Jiřího Tomana na kardiologickém sjezdu.

Milý Jirko, přeji Ti hodně zdraví a štěstí, to štěstí proto, že sám říkáš, že lidé na Titaniku byli zdraví, ale neměli štěstí. Přeji Ti jen příjemné okamžiky a trvalý optimismus v životě. Jsi člověk, který je pro mne vzorem v životě odborném i osobním, a jsem rád, že nás osud dal dohromady. Přeji Ti taky ještě mnoho úspěchů, které nepřicházejí samy a které si plně zasloužíš.

prof. MUDr. Jindřich Špinar, CSc., FESC
1. interní kardiologická klinika, LF MU Brno